

Pædagogisk tilsyn i Københavns Kommune

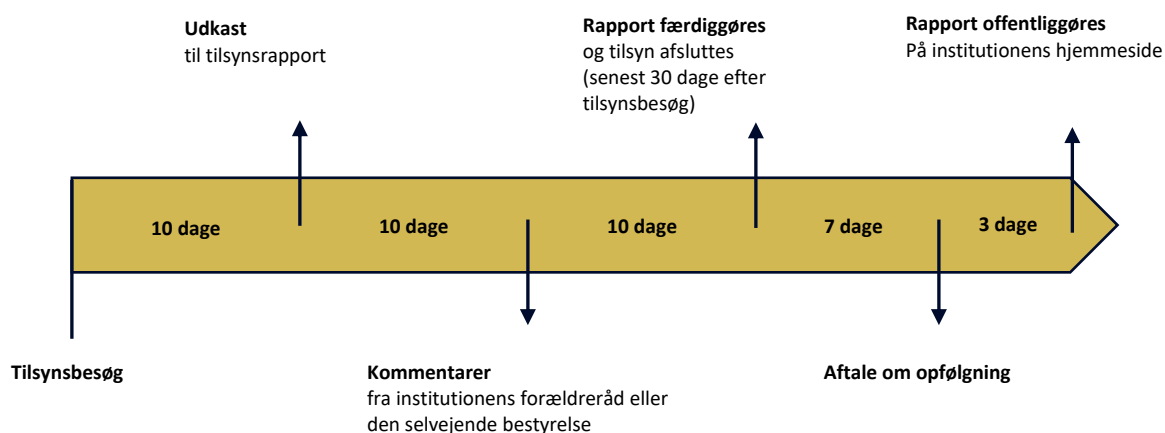
Det pædagogiske tilsyn skal sørge for, at alle institutioner i Københavns Kommune fungerer godt og overholder gældende lovgivning. Tilsynet ser på dagligdagen i institutionen og på det pædagogiske arbejde med børnene.

Et tilsyn består af:

- Løbende tilsyn via de pædagogiske konsulenters samarbejde i dagligdagen med dag- og fritidstilbud samt ét årligt tilsynsbesøg, hvor det daglige arbejde med børnene observeres af en pædagogisk konsulent.¹
- Et dialogmøde med ledelse og repræsentanter for medarbejdere og forældre.
- En tilsynsrapport, der samler op på observationer fra tilsynsbesøg, og på dialogen med medarbejdere, leder og forældrerepræsentanter.

Den færdige rapport skal afsluttes senest 30 dage efter tilsynsbesøget og offentliggøres på institutionens hjemmeside.

Tidsplan for et pædagogisk tilsyn

Tilsynsrapporten præsenteres og drøftes som et fast punkt på det årlige forældremøde. I klyngerne orienteres klyngebestyrelserne herudover om enhedernes tilsynsrapporter mindst en gang årligt.

¹ I institutioner, der i et tilsynsår har fået "Vedligehold indsats" i alle pejlemærker, øges kadencen for det ordinære tilsynsbesøg til to år. Her gennemføres i stedet et light-tilsyn i form af en vedligeholdelsesdialog, men uden observationer.

Den pædagogiske konsulent

Alle institutioner i Københavns Kommune har en pædagogisk konsulent tilknyttet. Den pædagogiske konsulent rådgiver og vejleder løbende institutionen om blandt andet pædagogik, faglig udvikling og forældresamarbejde.

Det er den pædagogiske konsulent, der gennemfører det årlige tilsynsbesøg og skriver tilsynsrapporten.

Seks pejlemærker for kvalitet

Tilsynet tager udgangspunkt i Københavns Kommunes seks pejlemærker for pædagogisk kvalitet og sikrer, at alle love og regler for institutioner overholdes:

1. Sociale relationer – positiv voksenkontakt hver dag
2. Inklusion og fællesskab – børne- og ungefællesskaber til alle
3. Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog
4. Forældresamarbejde - forældrepartnerskab
5. Sammenhæng – også i overgange
6. Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis Indledning

Læsevejledning

I rapporten på de kommende sider kan du læse konklusionerne fra det seneste tilsynsbesøg i institutionen. I slutningen af rapporten finder du institutionens kommentarer til tilsynsrapporten. Kommentarerne er udarbejdet i institutionens forældreråd, hvis institutionen er en del af en klynge, eller i bestyrelsen, hvis institutionen er selvejende.

Vurderinger i tilsynsrapporten

Det daglige arbejde i institutionen vurderes i forhold til de seks pejlemærker for pædagogisk kvalitet, dag- og fritidstilbud arbejder ud fra i Københavns Kommune.

For hvert pejlemærke vurderer den pædagogiske konsulent arbejdet i institutionen og placerer indsatsen i en af de tre kategorier nedenfor.

Vedligehold indsats	Tilpas indsats	Ny indsats
Anerkendelse af institutionens arbejde	Anbefalinger til justeringer af institutionens arbejde	Anmærkninger til institutionens arbejde og krav om nye tiltag
<ul style="list-style-type: none"> • Institutionen arbejder målrettet med pejlemærket, så det er synligt i børnenes dagligdag. • Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning. • Institutionen skal fortsætte det gode arbejde og løbende udvikle deres indsats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Institutionen arbejder med pejlemærket, men det ses ikke tydeligt i dagligdagen. • Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, men omsættes ikke til handling alle steder. • Konsulenten kommer med anbefalinger til, hvordan institutionen kan tilpasse deres indsats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Institutionen arbejder ikke bevidst med pejlemærket. • Dagligdagen lever ikke op til god pædagogisk praksis på alle områder. • Institutionen skal sætte gang i nye indsatser, der kan ses tydeligt i dagligdagen. • Konsulenten kommer med anbefalinger til nye indsatser. • Der er faste krav til opfølgning og evaluering

Hvis du vil vide mere

Har du spørgsmål til rapporten, er du velkommen til at kontakte lederen i institutionen. Er du forælder i institutionen, vil der i løbet af året blive afholdt et forældremøde, hvor rapporten præsenteres og drøftes.

Du kan læse mere om, hvordan Københavns Kommunes institutioner arbejder med pædagogisk kvalitet og se den seneste kvalitetsrapport for hele dagtilbudsområdet på: www.kk.dk/kvalitetogtilsyn.

Tilsynsvurderinger for nuværende og sidste tilsynsår

	Sociale relationer	Inklusion og fællesskab	Sprog-indsatsen	Forældre-samarbejde	Sammen-hæng	Krav om refleksion og metodisk systematik
2021	Vedligehold indsats	Tilpas indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats	Vedligehold indsats	Tilpas indsats
2020						

Generelle bemærkninger

Her kan konsulenten ved behov angive informationer om institutionen, der vurderes at være relevante i forbindelse med det gennemførte tilsyn.

OBS: Observationerne er lavet under Covid19 retningslinjerne, hvilket betyder, at der har været opdeling i årgange/faste grupper, og der derfor ikke har været mulighed for at organisere fritidspædagogikken på tværs af Lomholts værksteder, som den almindeligvis plejer at være organiseret. Lomholt er overgået til KKFO pr.01.08.2020. Ny pæd. leder er ansat den 01.08.2020.

Pejlemærke 1:

Sociale relationer – positiv voksenkontakt hver dag

”Alle børn har ret til positiv voksenkontakt hver dag – og udsatte børn har et særligt behov for at blive set og få omsorg. Alle børn skal opleve et trygt og omsorgsfuldt miljø, hvor de mødes med respekt og anerkendelse”

Indsats

Vedligehold indsats

Begrundelse

Vurdering: På baggrund af observationerne og dialogen vurderes det, at der er gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet med sociale relationer, hvilket positivt afspejler sig i praksis, hvor der ses positivt relationsarbejde. Det vurderes, at Lomholt arbejder systematisk med at sikre, at alle børn oplever positiv voksenkontakt dagligt, og at børnene har mulighed for at indgå i en tæt relation til professionelle voksne. På denne baggrund vurderes Lomholt i vedligeholdelse af indsats. Begrundelse: I dialogen beskrives, at der løbende har været og fortsat løbende er fælles faglige drøftelser af tilgangen til arbejdet med relationsdannelse, og hvordan relationsarbejdet i praksis skal se ud i hverdagshandlinger i Lomholt. Fx er det drøftet, hvordan børnene skal modtages når de kommer fra skole, så alle børn oplever at blive set og mødt omsorgsfuldt. Videre beskrives, at man fortsat trækker på erfaringerne fra et forløb med Gry Bastian, hvor personalet har fået redskaber til at håndtere konflikter på en hensigtsmæssig måde, så der sker en positiv læring for børnene. Ligesom man fortsat anvender anerkendelsestrappen. Det går som en rød tråd gennem observationerne, at der ses omsorgsfulde voksne, der har en imødekommende tone over for børnene. Det ses tydeligt i praksis, at personalet kan lide at være sammen med børnene. Dette ses ved, at der observeres en varm og imødekommende stemning, hvor børnene mødes med smil, glad mimik, øjenkontakt og fysisk omsorgsfuld kontakt som kram, en hånd på skulderen og positiv italesættelse. Generelt for observationerne er, at der observeres en varm og omsorgsfuld omgangstone, hvor personalet udviser interesse for børnene, og spørger ind til deres velbefindende og dag i skolen. Det ses, at personalet er interesseret i børnenes fortællinger og spørger ind til børnenes perspektiver. I observationerne ses, at personalet på tværs af værkstederne/klasselokalerne er imødekommende, og i samvær med børnene er nærværende og lydhør overfor børnenes interesser, følelser og egne oplevelser. Det ses, at personalet er tilgængelige, engageret, og at personalets opmærksomhed med enkelte undtagelser er rettet mod børnene. I dialogen drøftede vi, at undtagelserne ses i forbindelse med, at børnene spiller PlayStation, hvor det ad flere omgange observeres, at personalets opmærksomhed er rettet mod hinanden frem for børnene. I forlængelse heraf drøftede vi, at der bør være opmærksomhed på, hvad personalets rolle er når børnene spiller PlayStation, hvordan man i disse situationer kan arbejde med voksen-barn relationerne og tilrettelægge en organisering, hvor personalet har mulighed for at få øje på, hvorvidt alle børn oplever deltagelses-muligheder og at være en del af børnefællesskaberne (jf. pejlemærke 2). I dialogen kan personalet redegøre for, hvordan der i samarbejde med skolen arbejdes systematisk med relationsdannelse og et samlet overblik over børnegruppens trivsel og udvikling, så det sikres, at alle børn får den relevante støtte og hjælp. Fx via kombinationsansatte pædagoger i KKFO og skole, primær pædagogordning på årgangene og løbende gennemgang af alle børns trivsel på p-møder. Det beskrives, at KKFO og skole arbejder tæt sammen om børnenes trivsel og udvikling via faste teammøder, Stærkt Samarbejde, ressourcecenteret og netværksmøder, hvor KKFO og skole inviterer hinanden ind i faglige drøftelser omkring enkelte børns trivsel og udvikling, og hvordan der kan laves en fælles indsats omkring de børn, der vurderes at have behov. Desuden beskrives, at man oplever at man har et stærkt tværfagligt samarbejde i forhold til at understøtte børn og familier, der har behov for en særligt støtte, bl.a. via familie kurser og sparring med psykologer. Det beskrives, at man før Covid19 arbejdede systematisk med relationsmatrix på alle børn. Under covid19 drøftes de enkelte børns trivsel, udvikling og relation på mandagsmøder, men personalet beskriver, at de har et ønske om at vende tilbage til relationsmatrix, da de oplevede, at det havde en god effekt. Med det formål at sikre, at børnene har mulighed for faste trygge relationer til gennemgående voksne, har Lomholt fortsat organiseret sig med primære pædagoger på hver årgang, som følger

børnene fra 0-3 klasse. Det beskrives, at Pædagogerne fortsat deltager i 0. Klasses trivselssamtaler efter skolestart. I praksis anvendes pædagogernes deltagelse i samtalerne til at blive klogere på, hvordan barnet trives i KKFO og skole, og hvorvidt der er behov for at understøtte enkelte børn i hverdagen. Der er udarbejdet en børnemiljøvurdering, som personalet anvender til at få børnene perspektiver på deres hverdagsliv i Lomholt. I forlængelse af børnemiljøvurderingen er udarbejdet en handleplan på, hvordan børnemiljøvurderingen følges op. Det beskrives, at forældrene har været involveret i Børnemiljøvurderingen. Lomholt skal i gang med at udarbejde en ny børnemiljøvurdering efter sommerferien 2021.

Anbefaling

- Fortsæt det positive relations arbejde.
- Genbesøg og reflekter over organiseringen og personalets positioner når der er aktiviteter, der involverer PlayStation og film, så der skabes bedre betingelser for nærvær og positive voksen/barn relationer. Særligt med fokus på fælles faglige refleksioner af: - Hvordan kan vi opkvalificere voksen-barn relationen, når der anvendes elektroniske devices som et fælles tredje? - Hvad er personalets rolle når der fx spilles PlayStation, og hvordan organiseres spilletiden og personalets positioner, så personalet har mulighed for at få øje på, hvorvidt alle børn oplever at være en del af fællesskabet omkring at spille? - Hvad skal børnene have ud af at spille? - Hvordan kan vi se, at vi er kommet i mål med vores pædagogiske intentioner om 3, 6, 9, 12 måneder? (Hvad skal vi se efter i praksis?)

Pejlemærke 2:

Inklusion og fællesskab – børne- og ungefællesskaber til alle

”Alle børn skal opleve at være en del af et socialt fællesskab. Børn med særlige behov skal inkluderes i fællesskabet med udgangspunkt i deres behov og muligheder. Personalets respekt for børnenes egne kulturfællesskaber er central”

Indsats

Tilpas indsats

Begrundelse

Vurdering: På baggrund af observationerne og dialogen vurderes, at der overvejende foregår positivt inklusionsarbejde, der skaber gode pædagogiske rammer og muligheder for børnenes deltagelsesmuligheder i børnefællesskaberne, bl.a. via det fælles tredje. Samtidig vurderes, at der er udviklingspotentiale i forhold til, at der ses enkelte børn, der ad flere omgange står uden for fællesskabet og, hvor personalet kun af og til får øje på- og hjælper disse børn ind i aktivitet/leg og fællesskaber. På disse baggrunde vurderes Lomholt i tilpasning af indsats. Begrundelser: Generelt observeres, at samværet mellem børnene er præget af, at størstedelen af jeres børn er med i større eller mindre børnefællesskaber med positive barn-barn relationer. På tværs af alle grupper observeres generelt en positiv omgangstone børnene imellem, og det ses at børnene er omsorgsfulde og hjælpsomme over for hinanden. Under tilsynet ses flere praksiseksempler på, at personalet arbejder aktivt med inklusion og fællesskaber ved at bruge det fælles tredje til at skabe rum og rammer for udviklingen af positive barn-barn relationer, hvor børnene får øje på hinanden, danner fællesskaber og legerelationer, samt til at børnene får erfaringer med at indgå i- og byde ind i et fællesskab, fx via boldspil, krea-aktiviteter eller spille brætspil. Der observeres flere situationer, hvor personalet understøtter børnenes samspil med hinanden og hjælper børnene med at få øje på hinandens grænser og oplevelser af en given situation. Fx ses, en voksen, der understøtter og guider en gruppe børn, som har vanskeligt ved at spille et brætspil sammen, uden at det ene hold oplever, at det andet hold fjoller for meget. I boldspil ses, at personaler hjælper børnene med at afstemme, hvilke regler, der er indgået i forbindelse med aktiviteten. I dialogen drøftede vi, konkrete observationer, der viser, at der på tværs af klasselokaler/værksteder observeres enkelte børn, som ad flere omgange ses stå uden for fællesskaberne, og hvor det ses, at personalet kun af og til får øje på, hvorvidt alle børn er en del af leg/fællesskab eller har brug for understøttelse til at komme i leg og få deltagelsesmuligheder i børnefællesskaberne. Dette ses ved, at enkelte af de samme børn, ad flere omgange ser ud til at være i en udsat position i forhold til at komme ind i aktivitet/leg og være en del af et fællesskab, uden at børnene selv tager initiativ til at komme i leg/fællesskab eller bliver inviteret ind i leg/fællesskab, af andre børn eller voksne. I konfliktsituationer børnene imellem, observeres at personalet holder sig i baggrunden for at se, hvorvidt børnene selv kan løse konflikten. Det ses, at pædagogerne er afventende og går ind i konflikten, hvis børnene ikke selv kan løse konflikten og kommer med strategier til, hvordan børnene kan løse konflikten, så der sker læring for børnene. I praksis beskrives, at man igennem de seneste år har deltaget i forskellige kurser, hvor man har skabt en værktøjskasse med brugbare redskaber som man bruger i forhold til at arbejde med konflikter og i forhold til børnefællesskaber, fx bombe-kursus, A-kursus og mindmaps. I skolen har der været arbejdet med alamhjernen. I dialogen drøftede vi, at der på observationsdagen ses mange aktiviteter, der indebærer skærmtid (film og PlayStation) hvor personalet ikke er aktive deltagere, og at det er utydeligt, hvad de pædagogiske intentioner er med aktiviteten. Det ses, at personalet primært indtager positionen ”at gå bagved”. På mødet reflekterede personalet over, at man indtager denne position med det formål, at børnene selv får erfaringer med at løse deres konflikter omkring et spil, og at børnene har et ønske om at spille uden de voksne. I forlængelse heraf drøftede vi, at det ikke handler om at, børn ikke må være i aktiviteter, hvor børnene kan få egne erfaringer og spille på egen hånd, men at det observeres, at det grundet personalets organisering af- og position i aktiviteten, observeres, at personalet ikke har mulighed for at se, hvorvidt alle børn oplever at være en del af fællesskabet omkring at spille, eller har brug for understøttelse i aktiviteten. Personalet reflekterede i dialogen videre over, at man i Play har haft

pædagogiske drøftelser, af hvad pædagogens rolle er i Play, og at man ikke har fået bredt disse drøftelser ud i personalegruppen, nu hvor børnene tilbydes spilleaktiviteter flere steder. Lomholt har fortsat taget stilling til og arbejder i praksis systematisk med at forebygge mobning og styrke stærke positive fællesskaber på flere niveauer, fx ved at være gode rollemodeller og give børnene hensigtsmæssige strategier. Lomholt samarbejder med- og har i samarbejde med skolen en anti-mobbe-plan. Det fysiske læringsmiljø: Almindeligvis er Lomholt funktionsopdelt i forskellige værksteder/rum, der er indrettet som forskellige aktivitets/legezoner, der giver børnene adgang til forskellige typer af aktivitetstilbud. Det har været gennemgående for de forrige tilsyn, at denne indretning understøtter, at børnene har mulighed for at være i længerevarende fordybende aktivitet/leg og lege/aktiviteter med høj og fysisk aktivitet. Pga. at Lomholt overholder retningslinjerne i forbindelse med Covid19, har børnene ikke samme muligheder, da de er i faste mindre grupper i de samme rum. Ud fra de betingelser personalet har observeret, at de lykkedes godt med at stille forskellige aktivitetstilbud frem og har gjort klar til forskellige lege/aktiviteter på en måde, så børnene har forskellige deltagelsesmuligheder. Hver uge skifter børnene rum/værksteder, hvorigennem børnene tilbydes forskellige aktivitetsmuligheder. Bekymring for et barns trivsel og udvikling: I dialogen beskrives, at man ved bekymring for et barns trivsel og udvikling sparrer med hinanden på personalemøder og iværksætter tiltag i praksis. Videre beskrives, at forældrene tidligt inviteres ind i bekymringen, og at der indledes et samarbejde med lærerne i det pågældende barns klasse. Alt efter situationen udarbejdes handleplaner på børn i udsatte positioner. Desuden beskrives, at man samarbejder med skolen omkring udarbejdelse af det pædagogiske notat, men at Covid19 har medført at Lomholt deltagelse i arbejdet er gået lidt i stå. I dialogen drøfter vi, hvorvidt der er udarbejdet en handleplan i forhold til at hjælpe et konkret barn ind i børnefællesskaberne. Det beskrives, at man i praksis er opmærksom på pågældende barn, og har et samarbejde med forældre og skole i forhold til konkrete indsatser i praksis, samt at der foreligger en skriftlig handleplan, og at viden og handleplan er formidlet til resten af personalegruppen på et p-møde. På observationsdagen ses det ikke i praksis, at der er en handleplan som understøtter barnets deltagelse i børnefællesskaberne. Pæd. leder beskriver, at handleplanen sidst er justeret i start december 2020 og ikke er tilpasset de ændringer, der er i praksis efter genåbningen i februar 2021.

Anbefaling

Inklusion, leg og børnefællesskaber: • Fortsæt den positive inkluderende og fællesskabsdannende praksis. • Der bør fremadrettet være skærpet opmærksomhed på, hvordan børn i udsatte positioner inkluderes i børnefællesskaberne. Det anbefales at reflektere over, hvordan I kan give alle børn adgang til aktiv deltagelse i fællesskaber – også under børneinitierede aktiviteter/lege – for derved at understøtte inkluderende læringsmiljøer. Pædagogiske greb kan fx være den pædagogiske bagdør, deltagelsesmuligheder, det fælles tredje, legen, og legemanuskripter. • Det anbefales, at I har fælles faglige drøftelser, af- og finder konkrete handlemuligheder i forhold til, hvordan I via en målrettet pædagogisk indsats kan organisere læringsmiljøet og børnefællesskaberne omkring de mest udsatte børn, så der særligt opbygges positive børnefællesskaber op omkring alle børn, men med særligt fokus på de mest udsatte børn.

Handleplaner på børn i udsatte positioner: • Der bør udarbejdes en systematik, der sikrer, at skriftlige handleplaner på børn i udsatte positioner løbende justeres og evalueres, således at det løbende er muligt at få overblik over, hvorvidt tiltagene i handleplanen har effekt for barnet i praksis. Desuden er der en ledelsesmæssig opgave i forhold til at sikre, at alle medarbejdere er klædt på i forhold til, hvordan de skal understøtte og arbejde med konkrete handleplaner i praksis.

Skærmpolitik: Det anbefales at drøfte en skærmpolitik med fokus på, hvad børnene skal have ud af aktiviteter med skærme, og hvad det er I ønsker at understøtte i disse aktiviteter. Hvordan kan man evt. arbejde med computerspil og anvendelse af film i det pædagogiske arbejde?

Pejlemærke 3:

Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog

”Alle børn skal have de bedste udviklingsmuligheder for deres sprog”

Indsats

Vedligehold indsats

Begrundelse

Vurdering: På baggrund af dialogen og observationerne vurderes, at der er gjort en særlig indsats for- og at der generelt i praksis arbejdes systematisk med at skabe positive udviklingsmuligheder i forhold til børnenes sproglige udvikling, hvilket afspejles i praksis. På disse baggrunde vurderes Lomholt i vedligeholdelse af indsats. Begrundelser: I dialogen drøftede vi, at observationerne tegner et samlet billede af, at der i de samspil der observeres mellem børn-voksne ses, at personalet i mødet med børnene anvender sprogunderstøttende strategier som: lytte, afvente og give børnene tid til at formulere sig, dialoger med turtagninger og i flere led, samt anvender nysgerrige og uddybende spørgsmål, fx hvad gjorde du så?, hvordan gør du? hvad tror I? Det ses, at denne sproglige tilgang i mødet med børnene skaber gode betingelser for at understøtte sproget, og at børnene får gode muligheder for at udfolde, øve og gøre sig egne erfaringer med sproget. Det observeres, at personalet via det fælles tredje fx spille brætspil, boldspil, historiefortælling og digt videre, tegne og krea-aktiviteter er med til at skabe sproglige deltagelsesmuligheder for alle børn. Dette ses fx ved, at børnene via dialog og samspil om det fælles tredje får styrket deres sproglige og kommunikative kompetencer. Bl.a. ved at få erfaringer med forhandling, argumentation, samt med at udtrykke behov, tanker og oplevelser. I dialogen drøftede vi, at der rundt om i værkstederne/klasselokalerne ses mange aktiviteter med skærme (film og PlayStation). Ligesom der i modtagerklassen for børn, der er i proces med at lære det danske sprog ses, at tre børn og en pædagog er i gang med en aktivitet omkring perler, mens der samtidig er tændt for en tegnefilm. Det ses at disse aktiviteter skaber mindre gode betingelser for sproglige interaktioner, kommunikation, fælles opmærksomhed og sprogudvekslinger. Der observeres generelt et positivt understøttende sprogmiljø med en positiv og imødekomende omgangstone blandt børn og voksne, og børnene imellem. Det observeres, at personalet er positive sproglige rollemodeller. Dette ses ved, at personalet er positive sproglige rollemodeller, hvor kommunikationen mellem børn og voksne er præget af gensidige dialog, og det ses, at personalet stiller sig til rådighed i forhold til samtaler med børnene. I dialogen beskrives, hvordan personalet generelt har fokus på, hvordan sproget bruges positivt til at kommunikere i sociale sammenhænge, så der er en rar atmosfære at være i for alle. Videre beskrives, at dette i praksis gøres ved at give børnene erfaringer med- og konkrete strategier i forhold til at aflæse ”den andens” kropssprog, og hvorvidt dem man taler med, kan lide tonefaldet, kropssproget og ordvalget. Særligt beskrives, at Mindmap er et godt redskab til at understøtte børnene i at udfolde sig sprogligt og sætte ord på tanker, behov og følelser. Lomholt har fortsat fokus på digital dannelse, hvor personale er opmærksomme på at klæde tredje klassebørnene på til at gebærde sig hensigtsmæssigt i den digitale verden. Fx har der været talt om tik tok og faldgrupper ved anvendelsen af denne app. Tredjeklasserne må anvende mobiltelefoner om fredagen. Der er retningslinjer for hvilke apps børnene må anvende, samt regler for, at børnene ikke tage billeder af- og filmer hinanden. I praksis oplever personalet, at børnene er gode til at bruge telefonen i samspil med hinanden, og personalet er løbende opmærksom på, hvis der skulle ske en uhensigtsmæssig brug. I forhold til børn, der har behov for en særligt tilrettelagt indsats i forhold til den sproglige udvikling samarbejdes med skolen omkring, hvordan man i fællesskab kan iværksætte konkrete indsatser og i samarbejde med familien kan understøtte barnets sproglige udvikling. Desuden beskrives, at man har et godt samarbejde med skolens tale-høre-lære. Det fysiske læringsmiljø på Lomholt er almindeligvis indrettet så det understøtter børnenes sproglige udvikling, fx via læsezone med bøger og tegneserier i børnehøjde og forskellige lege/aktivitetszoner. Ligesom børnene præsenteres for billede- og skriftsprog i form af tavle i cafeen, bøger, blade, piktogrammer, forskellige ophæng og sedler som hænger rundt omkring i børnehøjde. Almindeligvis vil alle børn i hverdagen, have adgang til de ovenstående forskellige måder at blive præsenteret for sproget på. Grundet Corona, og

at Lomolt arbejder efter gældende retningslinjer, bliver børnene præsenteret for ovenstående i varierende grad, da de er i et fast værksted/lokale en uge ad gangen.

Anbefaling

• Fortsæt det gode arbejde, der ses i praksis. • Det anbefales, at I genbesøger det fælles faglige fundament og den systematiske tilgang til det sprogpædagogiske arbejde, som I arbejdede med og implementerede i 2018/2019. Evaluer hvordan I pt. arbejder med det sprogpædagogiske arbejde i hverdagen, og hvorvidt der er behov for at justere og genopfriske, hvordan det sprogpædagogiske arbejde skal se ud i praksis i Lomholt. I kan fx spørge til: Hvordan indgår sprogfokus i vores planlægning af aktiviteter? (jf. målene for nærværende pejlemærke) • Der bør være fælles faglige refleksioner af anvendelsen af skærme sammen med andre aktiviteter, som det ses i Modtager-klassen. Særligt med fokus på refleksioner over, hvilke muligheder og begrænsninger dette skaber for børn, der har behov for ekstra sprogpædagogisk støtte.

Pejlemærke 4: Forældresamarbejde - forældrepartnerskab

”Forældre og institution skal indgå i et tæt og ligeværdigt samarbejde om det enkelte barns udvikling og trivsel. Forældre er en ressource i forhold til samarbejdet om deres børn og skal ses som del af et partnerskab”

Indsats

Vedligehold indsats

Begrundelse

Vurdering: På baggrund af personalets beskrivelser i dialogen vurderes, at Lomholt har gjort en særlig indsats for at styrke forældresamarbejdet, bl.a. qua forældreinddragelse, løbende vidensdeling og samarbejde med forældrene om barnets trivsel, læring og dannelse, hvorfor Lomholt vurderes i vedligeholdelse af indsats. Begrundelser: En forældrerepræsentant var inviteret med til dialogen, men havde ikke mulighed for at deltage. I dialogen beskrives, at man oplever, at der er et godt samarbejde med forældrene om børnenes trivsel, læring og dannelse. Bl.a. beskrives, at forældrene ses som en ressource, der inddrages som en aktiv og vigtig ressource i samarbejdet om børnenes trivsel, udvikling og dannelse. Videre beskrives, at forældresamarbejdet prioriteres højt, hvilket i praksis kommer til udtryk ved:

- Løbende dialog og samarbejde om barnets hverdag trivsel og udvikling.
- Forældrene informeres om, hvem der er barnets primær pædagog, så de altid ved, hvem de kan kontakte.
- Barnets primær pædagog deltager sammen med forældrene i skole-hjem-samtaler og evt. netværkssamtaler.
- Ved bekymring for et barns trivsel og udvikling inddrages forældrene tidligt i forløbet, så der er mulighed for dialog og en tidlig indsats i forhold til hvordan hjem, KKFO og skole kan samarbejde om at understøtte barnets trivsel og udvikling.
- Formaliseret forældresamarbejde via forældrerådet, hvor forældrerådsrepræsentanter inddrages i den pædagogiske hverdag, de pædagogiske intentioner, tilsynet og børnemiljøvurderingen. Det beskrives, at der i efteråret har været afholdt forældremøde med valg til bestyrelsen. Via Aula er det meldt ud til den øvrige forældregruppe, hvem der sidder i forældrerådet, og hvem forældrene kan henvende sig til.
- Hver fredag sender alle grupper via Aula en opsummering og billeder ud om, hvad der er sket i ugens løb, så forældrene har mulighed for at få indblik i hverdagen, og de pædagogiske intentioner og mål der er for hverdagen.
- Aula anvendes jævnligt til at sende informationer og billeder ud om den pædagogiske hverdag.

Forældrene inviteres almindeligvis ind i et fællesskab omkring institutionen via forskellige sociale arrangementer, hvor det beskrives, at der plejer at være stor tilslutning. Dette er grundet Covid19 retningslinjerne sat ”på pause”. I forhold til forældresamarbejdet under Covid 19 beskrives, at man har tænkt kreativt. Fx har man udenfor sat en tavle op med billeder af, hvilke medarbejdere, der er sammen med børnene i de forskellige grupper. Ligesom forældregruppen i hver gruppe har været inviteret til et kort udendørsmøde, hvor forældrene havde mulighed for at mødes med deres barns primære pædagog.

Anbefaling

- Fortsæt det positive samarbejde om børnenes trivsel, læring og udvikling.

Pejlemærke 5:

Sammenhæng - også i overgange

"Alle børn skal opleve en helhed i deres liv. Ved overgangen fra et tilbud til et andet, skal barnet og deres forældre opleve, at der samarbejdes om at skabe en tryk og god overgang"

Indsats

Vedligehold indsats

Begrundelse

Vurdering: På baggrund af beskrivelserne i dialogen vurderes, at Lomholt har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet med sammenhæng og overgange, så det har sat tydelige spor i praksis. Dette kommer til udtryk ved, at personalet i dialogen med konkrete eksempler kan redegøre for, hvordan der arbejdes systematisk med pejlemærket. På baggrund heraf, vurderes Lomholt i vedligeholdelse af indsats. Begrundelser: I dialogen beskrives, hvordan der har været fælles faglige refleksioner af, hvordan der skabes tryk og sammenhæng i børnenes overgange. Fx beskrives, hvordan Lomholt har systematiske strategier for, modtager- og afgiver-perspektivet i forbindelse med børnenes overgang fra børnehave til KKFO. Således beskrives, at der er faste procedure for modtagelse af- og børnenes første tid i Lomholt i forbindelse med tidlig indskrivning i maj, som er kendt af og praktiseres af alle medarbejdere. I praksis kan strategierne ses ved følgende:

- Lomholt arbejder målrettet på at understøtte de tidligt indskrevne børn til at få en god start på fritidslivet på Lomholt, og i forhold til at understøtte børnenes skoleparathed. Fx via et særligt tilrettelagt modtagelsesforløb i maj med fokus på sproget, fællesskaber, selvhjulpethed og sociale kompetencer. Der arbejdes med primære pædagoger på grupperne den første tid, med det formål, at børnene har en fast tryk base med genkendelige voksne. Forud for start modtager børn og forældre et introduktionsprogram for modtagelsen, så børn og forældre har mulighed for forberedelse.
- Stærkt samarbejde beskrives som velfungerende. Der er udarbejdet en stærk samarbejdsaftale med konkrete aktiviteter for børn, jf. mål for Stærkt samarbejde. Bl.a. besøgsdage på Lomholt fra områdets børnehaver forud for start, og besøg på skolen. Herigennem har børnene mulighed for et indblik i, hvad en KKFO/skole er, og der skabes glidende overgange og sammenhæng til det kommende KKFO/skole-liv. Desuden afholdes fælles møder i Stærkt samarbejde regi omkring overgangsarbejdet fra børnehave til KKFO, og hvad børnene vil profitere af.
- For at skabe sammenhæng i overgangene i hverdagen arbejdes med følgeordning fra skolen til Lomholt med det formål at arbejde med, at alle børn oplever en god overgang fra skole til KKFO.
- Via teamsamarbejde, kombinationsansatte pædagoger, Ressourcecenteret og fælles møder arbejdes systematisk med et løbende samarbejde og videndeling med skolen omkring børnene.
- I forhold til børn, der har behov for en særlig indsats, arbejder Lomholt og skole tæt sammen om at understøtte barnets trivsel og udvikling, fx via fælles teammøder, Ressourcecenteret og netværksmøder.
- Lomholt deltager i Ressourcecenteret, med- og bidrager til at udarbejde konkrete handleplansindsatser på enkelte børn. Pædagogerne bidrager med fagligt kendskab til børnene i det tværfaglige samarbejde med skolens Ressourcecenter, herunder i forhold til børnenes trivsel, den formelle og uformelle læring.
- Skole og KKFO samarbejder om at understøtte børnenes faglige fordybelse, dannelse, trivsel og læring på daglig basis, og via fælles møder mellem pædagoger og lærere.
- Fritidsinstitutionen deltager aktivt i at udarbejde konkrete overgangsamtaler mellem børnehaver, skole og KKFO, jf. mål for stærkt samarbejde. Fx anvendes børnehavernes vidensoverdragelser systematisk og aktivt i tilrettelæggelsen af børnenes første tid på Lomholt. I samarbejde med børnehaverne laves særlige overleveringsmøder for de børn, hvor der vurderes behov, og der udvælges evt. en primær pædagog, der kan følge barnet den første tid. I forhold til overgangen fra KKFO til klub arbejdes med følgende: I dialogen beskrives, at der ikke er et systematisk og formaliseret samarbejde med klubben om børnenes overgang til klub, men i praksis arbejdes med følgende:
- Forud for klub-start arrangeres besøgsdage i klubben, så børnene har mulighed for at få indblik i klublivet.
- Tredje klasserne har deres eget rum, hvor der løbende arbejdes pædagogisk med at forberede og klæde børnene på til det kommende klub-liv. (Grundet covid19 er dette pt. lukket ned).
- Der afholdes et par aften-åbninger, hvor børnene har mulighed for at få en forsmag på klublivet.
- I forhold til børn der vurderes at have behov for ekstra støtte i overgangen til klubben laves en vidensoverdragelse til klubben, med forældrenes samtykke.

Anbefaling

• Fortsæt det gode arbejde • I praksis er der gode konkrete aktiviteter i forhold til at forberede 3. klasserne på det kommende klub-liv. Det anbefales fortsat, at I er opsøgende i forhold til at etablere et mere systematisk med Klub Lomholt om overgangen fra fritidsinstitution til klub. Desuden anbefales det, at, i stærkt samarbejde regi sætter fokus på overgangen fra KKFO til klub, (jf. målene for stærkt samarbejde).

Pejlemærke 6:

Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis

”Alle institutioner skal vælge en konkret metode, således at der – på mangfoldige måder - arbejdes systematisk og reflekteret. Institutionerne skal skabe rum for refleksion over det pædagogiske arbejde og kunne indgå i en dialog omkring deres pædagogiske praksis. I valg af metode skal der tages afsæt i den enkelte institutions børnegruppe og øvrige lokale forhold”

Indsats

Tilpas indsats

Begrundelse

Vurdering: På baggrund af observationerne og dialogen vurderes, at pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, og at Lomholt arbejder med pejlemærket, men det ses ikke tydeligt omsat i praksis. På denne baggrund vurderes Lomholt i tilpasning af indsats. Begrundelser: Det vurderes, at der er gjort en positiv indsats i forhold til at arbejde med refleksion og metodisk systematik. fx i form af et fælles fagligt fundament, ugeplanlægning, fælles fagfaglige metoder som SMTTE på aktiviteter, rum og forløb med børn, sprogstrategier, anerkendelsestrappen og MindMaps. Desuden kan personalet i dialogen redegøre for en systematisk mødevirksomhed med fast dagsorden og skriftlige referater, som kan genbesøges og sikre, at personalet har mulighed for dialog og refleksion over det pædagogiske arbejde. Samtidig vurderes, at arbejdet med refleksion og systematik, ikke har sat tilstrækkelige tydelige spor i praksis i forhold til, at jeres planlægning og refleksioner ses tydeligt implementeret i jeres læringsmiljøer, som en forankret praksis på tværs af værksteder/klasselokaler. I observationerne ses dette ved, at dele af jeres tiltag og fælles refleksioner ikke ses implementeret i praksis, så det ses som hverdagshandlinger i praksis alle steder. fx ses dette i forhold til jeres indsats og planlægning i forhold til børn i udsatte positioner, (jf. pejlemærke 2). I dialogen er det tydeligt, at personalet reflekterer ud fra et højt fagligt grundlag, hvilket bl.a. ses ved, at personalet reflekterer med omkring konkrete observationer i forhold til at justere praksis og i forhold til egen rolle i den pædagogiske praksis. I dialogen blev det ligeledes tydeligt, at personalet har en systematisk mødevirksomhed og en række metoder til at planlægge, se på og evaluere den pædagogiske praksis, men at systematikken i forhold til anvendelsen af disse, det sidste års tid under Covid19 er anvendt i mindre systematisk grad, hvilket ses får betydning for praksis. Samtidig er der ansat flere nye medarbejdere, som ikke i tilstrækkelig grad er sat ind i, hvordan det pædagogiske arbejde i Lomholt skal se ud i hverdagshandlinger i praksis.

Anbefaling

- Da I allerede har metoderne, men pt. bruger dem i mindre systematisk grad, anbefales det, at I genbesøger de metoder og den systematik I har arbejdet med og implementeret i 2018 og 2019, herunder SMTTE på rum og pejlemærker, systematisk arbejde med handleplaner og evaluering og genfinder, hvordan i løbende systematisk skal arbejde med metoderne. Genbesøg evt. tilsynsrapporterne fra 2018 og 2019. Evaluering:
  - Det anbefales, at I udarbejder en mere systematisk og tydelige evalueringspraksis, der sikrer, at I løbende får øje på egen praksis, og hvorvidt I kommer i mål med jeres pædagogiske intentioner og hvorvidt der er indsatser der skal justeres?
  - På vej mod at skabe en mere systematisk evalueringspraksis, kan det være hjælpsomt for jer at reflektere over: Hvornår skal vi evaluere? Hvordan skal vi evaluere? Hvilke spørgsmål skal vi stille? Hvilke data (observationer, praksisfortællinger, TOPI, billeder, børnemiljøvurdering, børneinterview m.m.) skal vi anvende i forbindelse med evalueringer?
  - En måde at sikre, at I får evalueret systematisk på jeres praksis, kan være at lave et årshjul med datoer for, hvornår I på møder løbende fx skal evaluere dele af hverdagspædagogikken, aktiviteterne i værkstederne, arbejdet med pejlemærkerne og hvad børnene skal have ud af disse?
  - Det anbefales at inddrage børneperspektivet ved alle evalueringer, så opmærksomheden skærpes på: ”Gør vi det, vi tror vi gør, set ud fra et børneperspektiv?”
- Nye medarbejdere:

anbefales, at der findes en systematik for hvem og hvordan vikarer og nye medarbejdere introduceres for det fælles faglige fundament i Lomholt, og hvad det konkret betyder i handlinger for den enkelte medarbejder.

Evt. drøftelse af den pædagogiske læreplan

Arbejdet med den pædagogiske læreplan drøftes under de relevante pejlemærker i den faglige dialog. Hvis drøftelserne af den pædagogiske læreplan, udover drøftelserne under pejlemærkerne, har givet anledning til opmærksomhed, kan det angives her.

Der arbejdes ikke med pædagogiske læreplaner på fritidsområdet. Derfor er dette afsnit kun relevant for daginstitutioner.

Opfølgning

Her kan den pædagogiske konsulent notere særlige forhold, aftaler eller lignende, der er indgået med institutionen.

- Konsulenten stiller sig naturligvis til rådighed i forbindelse med uddybning af tilsynsrapporten og sparring i forhold til anbefalingerne.

Institutionens kommentarer

Institutionens kommentarer til tilsynsrapporten udarbejdes i institutionens forældreråd/den selvejende bestyrelse, hvor institutionen er repræsenteret med både et forældre-, et medarbejder- og et ledelsesperspektiv. Kommentarerne er således et udtryk for en tilbagemelding fra den samlede institution.

Formålet med kommentarerne er at give læserne af tilsynsrapporten indblik i, hvordan institutionen vil arbejde med tilsynsrapportens vurderinger og anbefalinger. Konsulenten foretager ikke ændringer i rapporten på baggrund af institutionens kommentarer, medmindre der er tale om faktuelle fejl.

Institutionens kommentarer

Hvilke resultater vil institutionen fremadrettet være særligt optaget af at ændre?

Vi er gået ned i rapportens anbefalinger og hæftet os ved "inklusion og Fællesskab" samt "Krav om refleksion og metode" Vi vil løbene over den kommende tid effektivisere, hvor det er muligt og ellers have det som et fokuspunkt på vores kommende personale-møder. Der vil komme en introduktion i arbejdet med pædagogisk notat og der vil blive udarbejdet et årshjul til august.

Hvordan vil institutionen imødekomme tilsynets anbefalinger?

Vi har vendt og diskuteret tilsynets anbefalinger i personalegruppen, og har efterfølgende udfærdiget en "skærmpolitik" og fået genopfrisket vores "mentor-ordning", som er vores metode til at modtage nye medarbejdere. De fleste af anbefalingerne er vi overbeviste om, at vi vil dække ind under en normalisering af vores institution, da tidligere tilsyn har understøttet dette. Vi har dog opmærksomhed på, at vi løbene må revurdere vores praksis, hvis restriktioner og opdeling går henover sommeren.

Hvordan vil institutionen sikre at en positiv udvikling fastholdes?

På P-møder vil vores daglige pædagogik blive diskuteret. Vi vil fortsætte arbejdet med Smtte-model på vores pædagogiske rum, samt køre videre med relations-matrix, med henblik på at sikre, at vi får set alle børn. Vi vil have København kommunes pejlemærker på dagsordenen minimum en gang om året, for at sikre at alle personaler er bekendt med hvordan vi arbejder pædagogisk derudfra.

Bilag 1: Institutionens selvregistrering

Forud for tilsynsbesøget har den pædagogiske leder eller institutionslederen udfyldt en selvregistrering, der omhandler lovgivningsmæssige eller kommunale minimumskrav. Hvis der ved et spørgsmål er angivet "Ikke besvaret" i kolonnen med lederens svar, kan det være et udtryk for, at spørgsmålet ikke er relevant for den pågældende institutionstype, eller det kan være et spørgsmål, der er tilføjet til spørgeskemaet, efter institutionens tilsyn er afsluttet. Det er præciseret i parentes, hvis et spørgsmål kun gælder udvalgte målgrupper og ikke hele 0-18 års området.

Spørgsmål i selvregistrering	Lederens svar
Er de forsikringsmæssige forhold vedrørende institutionen afklaret?	Ja
Overholder institutionen Københavns Kommunes anbefalinger vedrørende sovende børn i dagtilbud og brug af seler? (0-5-års institutioner)	Ikke besvaret
Overholder institutionen reglerne for befordring af børn?	Ja
Overholder institutionen kravene i bekendtgørelse om legetøjsstandard?	Ja
Overholder institutionen reglerne om røgfri miljøer?	Ja
Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om hygiejne i dagtilbud?	Ja
Overholder institutionen hygiejneregler for køkkener i børneinstitutioner?	Ikke besvaret
Overholder den mad, der serveres i institutionen, de gældende nationale og kommunale retningslinjer? (0-5-års institutioner)	Ikke besvaret
Er der gennemført madvalg i institutionen inden for de sidste 2 år? (0-5-års institutioner)	Ikke besvaret

---

Har institutionen udarbejdet og offentliggjort en pædagogisk læreplan med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer og mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring?
(0-5-års institutioner)

Ikke besvaret

Indsæt link til institutionens pædagogiske læreplan
(0-5-års institutioner)

Har institutionen inden for de seneste to år gennemført og offentliggjort en evaluering af arbejdet med læreplanen med udgangspunkt i de pædagogiske mål?
(0-5-års institutioner)

Ikke besvaret

Indsæt link til seneste evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan
(0-5-års institutioner)

Har institutionen valgt at arbejde med temaerne i den pædagogiske læreplan for dagtilbud i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart??
(6-9-års institutioner)

Ja

Har institutionen valgt at arbejde med de seks kompetenceområder, der gælder for børnehaveklassen, i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart?
(6-9-års institutioner)

Nej

Har KKFO'en udarbejdet en børnemiljøvurdering inden for de sidste to år?
(6-9 års institutioner)

Lever institutionen op til Københavns Kommunes målsætninger for KKFO'er?
(6-9-års institutioner)

Ja

Lever institutionen op til Københavns Kommunes målsætninger for fritidscentre?
(10-18-års institutioner)

Ikke besvaret

Er institutionens lukkedage planlagt i overensstemmelse med Københavns Kommunes retningslinjer for lukkedage?
(0-9-års institutioner)

Ja

Hvor mange pædagogiske dage har institutionen afholdt i 0
det forløbne år?

Er der gennemført en APV - herunder også ift. kemi og kemisk risikovurdering - i institutionen inden for de sidste to år? Ikke besvaret

---

Er der særlige sundhedsmæssige problemstillinger i institutionen? Nej

---

Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om medicingivning? Ja

---

Overholder institutionen Københavns Kommunes retningslinjer for journalisering, arkivering og brug af netværksdrev? Ja

---

Har institutionen en beredskabsplan? Ja

Gennemføres der to årlige brandøvelser i institutionen? Ja

Følges brandøvelserne op af en skriftlig evaluering? Ja

Gennemføres daglig visuel inspektion af legepladsen? Ikke besvaret

---

Gennemføres kvartalsvis driftsinspektion af legepladsen? Ikke besvaret

---

Er der gennemført legepladsinspektion af legepladsteamet inden for de sidste tre år? Ikke besvaret

---